

**Detaljplan för del av Junosuando by
Granskningsutlåtande****Hur granskningen har bedrivits**

Detaljplanprövningen handläggs med normalt planförfarande och förslag till ny detaljplan har varit föremål för granskning under perioden 2014-10-20 till och med 2014-11-10. Under denna period så har alla handlingar i ärendet funnits tillgängliga i foajén till Pajala kommunhus, ICA Alskog i Junosuando, Biblioteket i Junosuando samt på Pajala kommuns hemsida. Berörda sakägare och myndigheter har via brev underrättats om granskningen och hur den bedrivs. Kungörelse om granskning infördes i ortstidningarna Norrbottens Kuriren och Norrländska Socialdemokraten 2014-10-18 samt i Haparandabladet 2014-10-17

Inkomna yttranden

Under granskningstiden inkom sex skriftliga yttranden. De inkomna yttrandena redovisas sammanfattade eller i sin helhet och kommenteras nedan.

1. Privatperson 1, 2014-10-22 yttrandet redovisas sammanfattat

Jag anser att planen bör sträcka sig till att innefatta västra infarten till Kenttä för att då inrymma de flesta ut/infarter och gångvägar som berörs av den utökade trafiken. I detta fall kan även en inkörningsparkering vid kyrkogården vara en väsentligt säkerhetshöjande faktor för den oskyddade trafikanten.

Vidare ser jag att det bara omnämns en överfart för skotertrafik i ert dokument. Det korrekta antalet officiella överfarter är tre st. Den omnämnda passagen/överfarten är väldigt olämpligt utformad då det ej finns något "vilplan" där skoterföraren kan stanna och invänta lämpligt tillfälle för överfart. För att klara av dagens stigning i slänten från dikesbotten måste man ta en ordentlig sats med risk för att inte hinna stanna innan man kommer ut på vägen.

Jag utgår ifrån att passagerna för oskyddade trafikanter som omnämns i första stycket på sidan 16 är frågan om gångtunnlar under väg som kan gå att kombinera även för skoterpassage eftersom de i de flesta fall sammanfaller med varandra.

Avseende utfarter till väg 395 borde det med strategiskt riktigt dragna och förstärkta lokala vägar/GC-vägar kunna gå att reducera utfarterna på den södra sidan om vägen till 3 st. Nämligen infart: Maikkojärvivägen, Lautakoskivägen samt Mäkitörmävägen.

Kommentar: Gränsen för planområdet kommer inte att ändras i detta skede i planprocessen. Anledningen till att den västra infarten till Kenttä inte ingår i planområdet är för att denna idag inte omfattas av befintlig detaljplan. Detta innebär att det inte finns något utpekade vägområde i detaljplan för den västra infarten till Kenttä. Det finns således inget behov att reglera detta i en ny detaljplan för att möjliggöra Trafikverkets åtgärder på den sträckan av väg 395. Området ligger även utanför det som kommunen pekat ut som sammanhållen bebyggelse. Åtgärder för exempelvis inkörningsparkering behöver därför inte regleras i detaljplan utan är möjliga att genomföra ändå.

Trafikverket ansvarar för utformning och lokalisering av passager då dessa ligger inom det som i detaljplanen är utpekade som vägområde. Detta gäller även passager för skotertrafik. I Trafikverkets vägplan finns två passager för skoter. Där skoterpasagerna planeras kommer vägtrummor att anläggas i diket vilket innebär att det blir ett vilplan för säkrare passage med skoter. Mot den gamla bensinstationen kommer en p-ficka att anläggas där skoterleden utmynnar vilket möjliggör att man kan stanna med skoter på denna plats.

Passagerna för oskyddade trafikanter kommer inte att ha formen av gångtunnlar. Dessa är tekniskt väldigt svåra att anlägga. Längs den sträcka av vägen som löper genom byn råder goda siktförhållanden. Passagerna kommer att vara tydligt markerade för förbipasserande trafik. En hastighetssänkning till högst 40 km/h på sträckan som löper genom byn är också planerad. Allt detta bidrar till att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter som passerar väg 395.

I detaljplanen har vissa in- och utfarter på väg 395 stängts efter samråd med Trafikverket. I detaljplanen har utfartsförbud införts längs väg 395. Dock har vissa infarter behållits för att möjliggöra för fastighetsägare att angöra sina fastigheter.

Yttrandet föranleder inga ändringar i planförslaget.

2. Privatperson 2, 2014-10-25 yttrandet redovisas sammanfattat

Jag har insänt ett förslag angående gång- och cykelväg genom byn till Trafikverket region nord i maj månad 2014 som jag undrar om det ens har kommit upp för diskussion. Jag är en av de få som cyklar och går längs med väg 395 till affär och post. De flesta i byn använder bil vilket de nog kommer fortsätta med om gång- och cykelvägen dras längs med väg 395. Med den höga hastighet som även lastbilar använder så håller man på att blåsa av vägen när de passerar med damm eller vatten eller snöslask på sig och med damm i ögonen ibland. Man blir tvungen att stanna och få synen tillbaka, här intill älven är det ofta ganska blåsigt som kan kännas besvärligt för känsliga personer. Mitt förslag går ut på att använda Maikkojärvivägen i kombination med gång- och cykelväg, denna väg är lite använd av biltrafik. Där Maikkojärvivägen slutar i väster mot Lautakoskivägen vidare nedanför kyrkbacken kan man fortsätta med en gång- och cykelväg fram till Örnevägen genom den plats där PRO har sin lokal och vidare längs gångstigar förbi Alskogs post och butik och fram till Mäkitörmäsvägen. I öster slutar Maikkojärvivägen mitt emot kyrkogården, det enda ställe där man behöver korsa väg 395 för att komma vidare till Kenttä. Passagen över väg 395 vid Folkets hus mot Kyrkogårdshållet svår att bredda. Ni bör besöka och se i tredje dimension, "nälsöga", vad göra med snön till exempel?

P.S Vart försvann pengarna från Nollvisionen för 20 år sedan som var menade för gång och cykelvägar i Junosuando?

Kommentar: Pajala kommun har diskuterat frågan om gång- och cykelväg genom byn med Trafikverket som inte är skyldiga att genomföra åtgärder som ligger utanför deras vägplan. En cykelväg genom byn skulle hamna utanför det område som omfattas av vägplanen och är således kommunens ansvar. Bättre gång- och cykelmöjligheter genom byn finns med i kommunens framtida planering. Hur gång- och cykelmöjligheterna genom byn ska förbättras är inte utrett i detalj men kommunen välkomnar synpunkter på hur detta kan gå till. Bland annat finns möjligheten att i framtiden anlägga gång- och cykelväg från Strandvägen till Kangasvägen, då den markanvändning som föreslås för det området, Natur, tillåter detta.

Längs den sträcka av väg 395 som löper genom byn planeras en hastighetssänkning från 60 km/h till högst 40 km/h vilket bidrar till att det blir en mer trafiksäker och trevlig miljö för de trafikanter som färdas längs den planerade gång- och cykelvägen.

Frågan om pengar från Nollvisionen hanteras inte av Pajala kommun.

Yttrandet föranleder inga ändringar i planförslaget.

3. Privatperson 3, 2014-11-10, yttrandet redovisas sammanfattat

Sedan några år tillbaka äger jag den del av detaljplanen som numrerats till 6:78 och som vetter från vårt hus och ner mot väg 365. Tanken med ägandet av denna tomt är att möjliggöra för mina barn och barnbarn att i framtiden kunna bygga ett fritidshus att kunna bo i då de kommer på besök. Vatten och avlopp finns framdraget till detta område.

I det nya förslaget så har ni delat in min tomt (6:78) i tre delar varpå den del som ligger närmast väg 365 ej får bebyggas över huvud taget och den del som ligger i mitten endast får bebyggas med uthus och garage. Återstår gör då den del närmast Strandvägen och som jag uppskattar till cirka 10 x 7 meter.

På denna del har ni markerat med bl.a. P1 och P2 vilket säger att vi inte får uppföra en huvudbyggnad närmare än 4,5 meter från tomtgräns samt att byggnader skall placeras med långsidan parallellt med Strandvägen och med uteplats mot Strandvägen.

I och med dessa markeringar och uppdelningar av tomten så omöjliggör ni för oss att i framtiden bygga ett fritidshus på denna tomt och därmed gör ni det betydligt svårare för våra närstående att i framtiden besöka oss med sina familjer. Detta medför i sin tur även att hela tomtens värde minskas avsevärt då den ej kan bebyggas.

Jag önskar att man möjliggör för att vi skall kunna uppföra ett fritidshus på tomten genom att ta bort markeringarna P1, P2 och e1,0,2 samt även gör det delområde som är närmast Strandvägen större. Detta kan göras genom att man minskar ner det mellersta området som endast får bebyggas med uthus och garage genom att dra det närmare väg 365.

Kommentar: Pajala kommun är i en detaljplanprövning skyldig att följa bestämmelserna i Plan- och bygglagen (2010:900) samt Miljöbalken

(1998:808). Det innebär bland annat att kommunen inte får föreslå att bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras på mark som inte är lämplig för det ändamålet med hänsyn tagen till beskaffenhet och läge.

I en detaljplaneprovning måste kommunen även ta hänsyn till hur olika markanvändning påverkar risken för människors hälsa och miljön. På ovan nämnd fastighet går det inte att garantera att riktvärden för buller från fordon som trafikerar väg 395 inte överskrids varken vid fasad eller inomhus om en byggnad placeras för nära vägen. Detta är anledningen till att det i detaljplanen regleras att byggnad inte får uppföras samt att endast uthus och garage får uppföras på de delar av fastigheten 6:78 som ligger närmast väg 395.

Bestämmelsen p2 finns i detaljplanen för att en byggnad om den uppförs ska fungera som ett skydd för buller vid utomhusvistelse. Denna bestämmelse minskar risken för att buller i framtiden ska påverka människors hälsa negativt. Om inte byggnad placeras på ett sådant sätt att den dämpar buller går det inte att garantera att riktvärden för buller utomhus inte överskrids.

Fastigheten 6:78 har en area om cirka 900 m². Bestämmelsen e2 reglerar hur stor byggrätten på fastigheten är. E2 är satt till 0,2 vilket innebär att byggnader inom fastigheten får ha en bruttoarea som uppgår till högst 20 % av fastighetens area. Det innebär att det på fastigheten 6:78 får uppföras byggnader vars sammanlagda area får uppgå till högst 180 m². Detta omfattar även eventuella uthus och garage. Även om det finns bestämmelser för en del av fastigheten om att byggnad inte får uppföras, att en del av marken endast får bebyggas med uthus och garage samt att huvudbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från tomtgräns så finns det utrymme att uppföra byggnader med en bruttoarea om maximalt 180 m² på fastigheten.

Yttrandet föranleder inga ändringar i planförslaget.

4. Privatperson 4, 2014-11-10, yttrandet redovisas sammanfattat

Förbifart Junosuando är självklart det mest utvecklingsbara alternativet. Vi har erfårit en ökad yrkestrafik längs väg 395 samt inom Junosuando. Kulmen nåddes vintern 2014 då Northland och Clifton tog in privata entreprenörer som ej följde regelverket. Samhälle och myndigheter vidtog ej åtgärder mot överskridande av hastigheter och öppna laster etc. Gruvverksamhet är av riksangelägenhet och bör även betraktas som det vad gäller säkerhet. Pajala kommun har ett övergripande ansvar när det gäller människors välbefinnande och säkerhet och måste ställa krav på regering och riksdag innan uppstart av intressen av riksangelägenhet som exempelvis gruvor och vindkraft är. Om staten och kommunen ställt krav samt satsat resurser i området skulle kanske gruvprojektet vara mer stabilt idag.

Lautakoskivägen/Kyrkbacken och skolan är farliga speciellt för barn som vistas på vägen året runt. Kyrkbacken har påtalats tidigare utan gehör från varken kommun eller Trafikverket.

Varför inte planlägga fler områden i samband med gruvdriften, exempelvis vindkraftsparker längs vägen Svappavaara – Kaunisvaara. Vindkraft är ej aktuellt idag på grund av låga elpriser men har potential liksom gruvnäringen. Rätt pris och infrastruktur så kan många näringar ha mycket större överlevnadsmöjligheter. Både vindkraft och gruvnäring är eller har varit prioriterade områden av regering och riksdag. Skapa sunda förutsättningar för alla näringar genom att planlägga mark för olika ändamål. Idag är vindkraftplaner mörkade av vindkraftbolag då markägare skriver kontrakt där tystnad skall råda. Som turistföretagare kan jag ej veta förutsättningar därför att förutsättningarna kan vara hemliga.

Kommentar: Trafikverket har hanterat frågan om förbifart eller genomfart i Junosuando. Paja kommun valde att, efter samråd med boende i Junosuando, förespråka en genomfart för vilken Trafikverket nu håller på att upprätta en vägplan parallellt med kommunens detaljplaneprovning. Pajala kommun har under hela processen i samråd med Trafikverket påpekat vikten av att det även efter ombyggnationerna ska vara en god boendemiljö i Junosuando samt att det är viktigt att det vidtas åtgärder för att öka trafiksäkerheten. Trafikverket har erbjudit de boende längs vägen bullerskyddsåtgärder och föreslagit att finkorning asphalt används när vägen byggs om. Hastigheten längs den sträcka av väg 395 som går genom byn kommer också att sänkas till högst 40 km/h.

Kommunen känner till den problematiska trafiksituationen på Lautakoskivägen. Denna väg är statlig med Trafikverket som huvudman men då den ligger utanför vägplanen hanteras inte denna väg inom ramen för ombyggnationen av väg 395. Kommunen har uppmärksammat Trafikverket på riskerna för oskyddade trafikanter på Lautakoskivägen. Det kommunen kan göra för att höja trafiksäkerheten är att besluta om en hastighetssänkning. Detta regleras genom lokala trafikföreskrifter och hanteras av Tekniska enheten på Pajala kommun.

Frågan om vindkraft hanteras inte inom ramen för denna detaljplaneprovning.

Yttrandet föranleder inga ändringar i planförslaget.

5. Länsstyrelsen i Norrbottens län, 2014-11-10, yttrandet redovisas i sin helhet

Hälsa- och säkerhet

De flesta fastighetsägare har sedan samrådet, genom Trafikverkets parallella planeringsprocess, tackat nej till bullerplank. Eftersom att väglagen kräver att alla åtgärder i en vägplan måste genomföras inom fem år efter vägplanens fastställande, har kommunen valt att minska ner vägområdet i rubricerad detaljplan för att det ska stämma överens med vägplanens nuvarande föreslagna utformning.

Ur MKB:n kan utläsas att de boende har erbjudits bullerreducerande åtgärder i form av bullerplank och bullervallar. Bullåtgärderna skulle enligt Trafikverkets beräkningar ha gjort att bullersituationen förbättrats för de boende längs vägen. Att många av de boende enligt revideringen har avböjt bullerplank och bullervallar innebär att de kommer att utsättas för mycket höga ljudnivåer, dygnet runt, trots att Trafikverket i revideringen även föreslår hastighets-sänkning och firnkorning asfalt.

Trafikverket har analyserat och redovisat hur bullersituationen kommer att se ut men har inte utrett vad som kommer att bli hälsoeffekterna av den. Länsstyrelsen har påtalat Trafikverket att miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med en analys ur hälsoperspektiv, där resultaten bör relateras till förändringen av MKB:n och hur det i sin tur påverkar projektets lämplighet då ny information tillkommit.

Länsstyrelsen behöver i detta skede bedöma huruvida detaljplanen, efter vägområdets minskning sedan samrådsskedet, främjar möjligheten till bullerskyddsåtgärder även för de som i dagsläget tackat nej till bullerplank. Detaljplanen får inte vara utformad så att det krävas en planändring för att exempelvis en nyinflyttad ska kunna få ett bullerplank.

Efter dialog med både kommunen och Trafikverket gör Länsstyrelsen bedömningen att ytterligare bullerskyddsåtgärder, utöver de som föreslås i MKB:n, går att genomföra utan att strida mot detaljplanen.

Prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inte sådana invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att ett beslut att anta detaljplanen behöver prövas enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

***Kommentar:** Pajala kommun och Trafikverket gör som nämns i yttrandet ovan bedömningen att det finns utrymme att inom vägområde uppföra bullerplank. Detaljplanen kommer därför inte att behöva ändras för att möjliggöra detta i framtiden.*

Yttrandet föranleder inga ändringar i planförslaget.

6. Trafikverket, 2014-11-10, yttrandet redovisas i sin helhet

Det är önskvärt att detaljplanen möjliggör anläggande av bullerplank i prickad mark närmast vägområdet om det skulle i efterhand komma önskemål om plank där. Emellertid torde den befintliga bestämmelsen i detaljplanen tillåta detta redan.

Trafikverket vill förtydliga de fastighetsrättsliga frågorna i genomförandebeskrivningen enligt nedan.

Kapitel 7.3 Ansvarsdelning

Andra meningen kan förtydligas: Trafikverket ansvarar som huvudman för drift av väg 395 och genomförande av den till denna detaljplan parallellt framtagna vägplanen för allmän väg genom Junosuando by.

Kapitel 7.4 Ekonomiska frågor

Detta bör tilläggas:

De fastigheter som påverkas genom att arealen minskas till följd av att delar exempelvis ska ingå i framtida vägmark, eller servitutshavare och nyttjanderättshavare som påverkas negativt kommer att erhålla ekonomisk ersättning för detta. Pajala kommun hanterar denna markåtkomst och ersätts i efterhand av Trafikverket utifrån det upprättade fastighetsrättsliga genomförandeavtalet.

Kapitel 7.5 fastighetsrättsliga frågor

Kapitlet bör förtydligas:

För genomförande av detaljplanen och den parallellt framtagna vägplanen för väg 395 genom Junosuando by avser Pajala kommun och Trafikverket teckna ett separat fastighetsrättsligt genomförandeavtal. I avtalet ska framgå bland annat att Pajala kommun svarar för att lösa och till Trafikverket tillhandahålla den mark, och övrigt, som erfordras från enskilda fastigheter och kommunal mark för genomförande av vägplan för väg 395. Trafikverket ersätter sedan Pajala kommun för nedlagda kostnader som uppkommer till följd av detta.

Detaljplanen utgör grund för genomförande av erforderliga fastighetsbildningsåtgärder. Pajala kommun avser att ansöka om erforderlig lantmåteriförrättning hos Lantmäteriet i Haparanda. De lantmåterikostnader som uppkommer för att Trafikverket ska kunna genomföra vägplanen ersätts till kommunen genom särskild skrivning i det fastighetsrättsliga genomförandeavtalet.

Detaljplanen har anpassats till vägplanen på så sätt att kvartersmarken längs väg 395 inom vissa fastigheter har reducerats för att ingå i ett utökat vägområde med vägrätt (se vidare nedan). Detta medför att i praktiken vissa fastigheter kommer att minska i areal genom att viss yta vid detaljplanens och vägplanens genomförande ska utgöra del i vägmark, vilken Trafikverket kommer att inneha med vägrätt, för väg 395.

Bullerskyddsåtgärder för vissa av fastigheterna längs väg 395 kommer att genomföras. Åtgärderna genomförs dels som fönster- och fasadåtgärder dels genom uppförande av bullerskyddsplank och bullerskyddsvallar. Bullerpåverkan längs väg 395 medför även att detaljplanen innehåller bestämmelser om restriktioner för att uppföra nya byggnader och uthus på delar av tomtmarken. Denna mark redovisas på detaljplanekartan med dels "prickad" mark inom vilken inga bostadshus får uppföras dels som "kryssad mark" inom vilken uthus och garage får byggas men inte bostadshus.

En konsekvens av detaljplanen är att två bostadsbyggnader, inom fastigheterna Junosuando 1:19 och 5:65 redovisas inom prickmark. Detta medför att de aktuella bostadsbyggnaderna kan vara kvar men utbyggnationer eller nybyggnationer efter eventuell brand inte tillåts inom den "prickade" ytan. Vidare medför även detaljplaneförslaget att fastigheten Junosuando 1:22 inte är bebyggbar i framtiden med bostadsbyggnad utan enbart med uthus och garage.

Vägrätt

Trafikverket erhåller genom den vägplan som håller på att tas fram parallellt med denna detaljplan en s.k. vägrätt inom vilket område Trafikverket ska anlägga och underhålla väg 395. Vägrätten uppkommer när aktuell vägplan vunnit laga kraft samt att Trafikverket

genom brev till berörda fastighetsägare meddelat att marken tas i anspråk. Kommunens detaljplan och Trafikverkets vägplan måste stämma överens i samtliga delar vad avser hur olika områden ska användas för allmän väg respektive för andra ändamål.

Kommentar: Bestämmelsen om prickad mark innebär att byggnad inte får uppföras. Byggnad definieras enligt Plan- och bygglagen 1 kap. 4 § som "En varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den". Enligt denna definition är plank inte att betrakta som byggnad varför det är möjligt att uppföra plank på prickad mark. Plan- och genomförandebeskrivningen kompletteras enligt Trafikverkets önskemål. Tecknande av separat genomförandeavtal mellan Trafikverket och Pajala kommun hanteras av kommunstyrelsen.

Ställningstagande efter granskning

Detaljplanen har ändrats på följande sätt:

- Plan- och genomförandebeskrivning har ändrats enligt Trafikverkets önskemål om förtydliganden och tillägg.
- Formalia har ändrats
- Plankartan ändras för fastigheten Junosuando 5:53, befintlig markanvändning, bilservice, kvarstår
- Plankartan ändras för del av fastigheten Junosuando 5:16, bostäder och natur
- Vägområdet har redigerats för att stämma överens med Trafikverkets vägplan

Medverkande tjänstemän

Planarbetet har utförts på uppdrag av plan- och miljönämnden. Granskningsutlåtandet har upprättats av planarkitekt Anton Brännvall .

Plan- och miljöavdelningen
Pajala, januari 2015

Anton Brännvall
Planarkitekt